

महाराष्ट्रातील आदिवासी जमाती PDF – Maharashtra Adivasi Jamati

महाराष्ट्र हे भारतातील एक महत्त्वाचे राज्य आहे. या राज्यात विविध जमाती राहतात. यापैकी आदिवासी जमाती ही एक महत्त्वाची जमाती आहे. महाराष्ट्रात विविध प्रकारच्या आदिवासी जमाती राहतात. या जमातींचे स्वतःचे असे संस्कृती, परंपरा आणि चालीरीती आहेत.

महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातींचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले जाते:

- **द्रविड जमाती:** या जमाती महाराष्ट्रातील सर्वात प्राचीन जमाती आहेत. या जमातींचा उगम दक्षिण भारतात झाला असावा. या जमातींमध्ये कोल, भिल्ल, माडिया, गोंडी, कोरकू, भंडारी, वडार, कातकरी, कांबळी, कावर, वान, वगैरेंचा समावेश होतो.
 - **मंगोलoid जमाती:** या जमाती महाराष्ट्रातील उत्तरेकडील भागात राहतात. या जमातींचा उगम उत्तर भारतात झाला असावा. या जमातींमध्ये गोंड, माडिया, भंडारी, वडार, वगैरेंचा समावेश होतो.
 - **नागरी जमाती:** या जमाती महाराष्ट्रातील शहरी भागात राहतात. या जमातींचा उगम महाराष्ट्रातच झाला असावा. या जमातींमध्ये कातकरी, वडार, वगैरेंचा समावेश होतो.
- महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातींची लोकसंख्या सुमारे 12% आहे. या जमातींचे मुख्य व्यवसाय शेती, जंगलतोड आणि पशुपालन आहे. या जमातींची संस्कृती आणि परंपरा ही खूप समृद्ध आहे. या जमातींमध्ये अनेक पारंपारिक नृत्य आणि संगीत प्रकार आहेत.

महाराष्ट्रातील काही महत्त्वाच्या आदिवासी जमाती खालीलप्रमाणे आहेत:

- **कोल:** कोल ही महाराष्ट्रातील सर्वात प्राचीन जमाती आहे. या जमातीचा उगम दक्षिण भारतात झाला असावा. कोल जमातीचे लोक सहसा डोंगराळ भागात राहतात. त्यांचे मुख्य व्यवसाय शेती, जंगलतोड आणि पशुपालन आहे. कोल जमातीची संस्कृती आणि परंपरा ही खूप समृद्ध आहे.
- **भिल्ल:** भिल्ल ही महाराष्ट्रातील एक मोठी जमाती आहे. या जमातीचा उगम दक्षिण भारतात झाला असावा. भिल्ल जमातीचे लोक सहसा डोंगराळ भागात राहतात. त्यांचे मुख्य व्यवसाय शेती, जंगलतोड आणि पशुपालन आहे. भिल्ल जमातीची संस्कृती आणि परंपरा ही खूप समृद्ध आहे.
- **माडिया:** माडिया ही महाराष्ट्रातील एक महत्त्वाची जमाती आहे. या जमातीचा उगम दक्षिण भारतात झाला असावा. माडिया जमातीचे लोक सहसा डोंगराळ भागात राहतात. त्यांचे मुख्य व्यवसाय शेती, जंगलतोड आणि पशुपालन आहे. माडिया जमातीची संस्कृती आणि परंपरा ही खूप समृद्ध आहे.
- **गोंडी:** गोंड ही महाराष्ट्रातील एक मोठी जमाती आहे. या जमातीचा उगम मध्य भारतात झाला असावा. गोंड जमातीचे लोक सहसा डोंगराळ भागात राहतात. त्यांचे मुख्य व्यवसाय शेती, जंगलतोड आणि पशुपालन आहे. गोंड जमातीची संस्कृती आणि परंपरा ही खूप समृद्ध आहे.

महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातींना सरकारकडून अनेक प्रकारची मदत दिली जाते. सरकार आदिवासींसाठी शाळा, रुग्णालये आणि इतर सुविधा उपलब्ध करते. सरकार आदिवासींच्या संस्कृती आणि परंपरांचे संरक्षण करण्याचा प्रयत्न करते.

महाराष्ट्रातील काही प्रमुख आदिवासी जमातींची लोकसंख्या खालीलप्रमाणे आहे:

जमाती	लोकसंख्या (2011)
भिल्ल	3,932,943
गोंड	2,133,894
कोल	1,009,602
माडिया	712,486
वडार	593,973